USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudců JUDr. Brigity Chrastilové, JUDr. Marie Turkové, JUDr. Ludmily Valentové a Mgr. et Bc. et Ing. Radovana Havelce v právní věci **žalobců: a) O. K.**, **b) nezl. N. K.**, **c) nezl. S. K.,** žalobci ad b) a ad c) zastoupeni zákonným zástupcem ad a), všichni zastoupeni Mgr. Dagmar Lupínkovou, advokátkou, se sídlem Smetanova 726, Mladá Boleslav, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 9. 2006, č. j. OAM - 425/VL - 16 - P07 - R3 - 2002, v řízení o kasační stížnosti žalobců ad a), ad b) a ad c) proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 1. 3. 2007, č. j. 49 Az 59/2006 - 82,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovené zástupkyni žalobců ad a), ad b) a ad c), advokátce Mgr. Dagmar Lupínkové, **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti v částce 16 020 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

Žalobci ad a), ad b) a ad c) /dále jen „stěžovatelé“/ brojí včasnou kasační stížností proti shora označenému rozsudku krajského soudu, kterým byla zamítnuta jejich žaloba proti rozhodnutí žalovaného, jímž stěžovatelům nebyla podle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), udělena mezinárodní ochrana.

Jako důvody kasační stížnosti v reakci na výzvu Krajského soudu v Praze 12. 6. 2007, č. j. 49 Az 59/2006 - 109, stěžovatelé uvádějí výslovně důvody podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

Nutno uvést, že jako důvod žádosti o azyl uvedl stěžovatel - žalobce ad a), který požádal o azyl jménem svým i svých nezletilých dcer - žalobkyň ad b) a ad c), ohrožení života a občanských svobod. Žalobce ad a) před odchodem z vlasti - Ukrajiny pracoval jako novinář; v srpnu 1991 si zaregistroval jako „malý soukromý podnik“ televizní studio N. a svou novinářskou činnost spojoval rovněž s místními novinami D. Zemi původu opustili

stěžovatelé kvůli obavám z pronásledování státních orgánů pro novinářskou činnost žalobce ad a), z obavy z fyzického napadení sousedy a národnostního pronásledování. Tyto okolnosti byly v řízeních dále rozvedeny a specifikovány s tím, že stěžovatelé jsou přesvědčeni, že splňují zákonné podmínky pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu vzhledem k jejich osobní situaci. Žalobce ad a) uváděl, že byl ve svém domovském státě pronásledován za protirežimní publikační činnost, a z toho pak dovozoval naplnění ustanovení § 12 písm. a) zákona o azylu a rovněž naplnění ustanovení § 12 písm. b) citovaného zákona z důvodu příslušnosti k sociální skupině novinářů žijících na Ukrajině. V žalobě bylo namítnuto porušení některých citovaných ustanovení zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, (dále jen „správní řád“) - konkrétně pak ustanovení § 3 odst. 4 a § 32 odst. 1, neboť žalovaný správní orgán se žádostmi stěžovatelů nezabýval odpovědně a svědomitě, nezjistil přesně a úplně skutečný stav věci a za tím účelem si neopatřil potřebné podklady pro rozhodnutí. V kasační stížnosti pak stěžovatelé opakovaně odkázali na důvody, kvůli kterým požádali o azyl v České republice s tím, že si na těchto důvodech i nadále trvají. Současně požádali o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti a ustanovení zástupce z řad advokátů pro řízení o kasační stížnosti. V doplnění kasační stížnosti k výzvě soudu, aby specifikovali důvody kasační stížnosti podle ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s., uplatňují důvody podle písm. a) citovaného ustanovení. Stěžovatelé nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení spatřují v porušení ustanovení § 36 s. ř. s., podle kterého mají účastnící řízení rovné postavení a soud je povinen jim poskytnout stejné možnosti k uplatnění jejich práv. Krajský soud porušil podle jejich mínění toto ustanovení tím, že neprovedl všechny navrhované důkazy - důkaz videokazetou byl sice částečně proveden, ale projekce byla ukončena z důvodu nevhodného slovního projevu, k jednání soudu nebyli pozváni stěžovateli navržení svědci, zejména manželka žalobce ad a), která by jistě podala přesvědčivé důkazy o situaci na Ukrajině v době, kdy spolu se svým manželem a dětmi zemi opustila. Rozhodnutí soudu se podle stěžovatelů opírá toliko o důkazy žalovaného, a to o zprávy Ministerstva zahraničí USA o dodržování lidských práv na Ukrajině za rok 2001 ze dne 4. 3. 2002 a za rok 2005 ze dne 8. 3. 2006, Příručku Ministerstva vnitra Velké Británie Hodnocení země - Ukrajina z října 2002 a z dubna roku 2003, Informaci Reporters without Boardes z května 2005, Informaci Intenational Helsinky Federation for Human Rights (IHF) z května 2006, Informaci OAMP ze dne 3. 1. 2005, Informaci Člověka v tísni společnosti při ČT, o. p. s., č. j. OAM - 330/2005 ze dne 5. 12. 2005 a aktuální informace o Ukrajině z databáze České tiskové kanceláře. Tyto důkazy podle názorů stěžovatelů nemohl brát žalovaný vůbec v úvahu, neboť vycestovali ze země již 21. 8. 2001 a žádost o udělení azylu byla podána dne 14. 1. 2002. Dále podle stěžovatelů došlo k porušení ustanovení § 75 s. ř. s., podle kterého soud vychází ze skutkového stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Stěžovatelé rovněž namítají porušení § 101 písm. d) a e) správního řádu, podle kterého v případech, kdy dojde ke zrušení rozhodnutí jiným orgánem veřejné moci, je potřeba provést nové řízení. V jejich případě došlo již dvakráte ke zrušení rozhodnutí žalovaného o neudělení azylu, a to rozsudky Krajského soudu v Praze č. j. 47 Az 918/2003 - 54 a č. j. 47 Az 27/2005 - 89. Podle jejich názoru měl správní orgán povinnost zahájit nové řízení, tzn. opětovně nařídit ústní jednání, provést dokazování a rozhodnout na základě nově zjištěného stavu věci. K tomu však nedošlo a správní orgán pouze doplnil své zjišťování tak, jak k tomu byl zavázán rozhodnutím soudu a vydal ve věci stejné rozhodnutí. Ze všech shora uvedených důvodů, v nichž spatřují stěžovatelé zásadní pochybení správního orgánu a krajského soudu při jejich rozhodování, což vedlo k nesprávnému právnímu posouzení věci a k vadnému rozhodnutí, navrhují zrušení kasační stížností napadeného rozsudku Krajského soudu v Praze a vrácení věci k dalšímu řízení. V podání ze dne 2. 10. 2007, které bylo Nejvyššímu správnímu soudu doručeno 4. 10. 2007, stěžovatelé podali návrh na vydání předběžného opatření, a následně v podání doručeném 5. 11. 2007 žádají, aby soudem ustanovená advokátka byla zproštěna povinnosti zastupovat stěžovatele v řízení o kasační stížnosti.

Kasační stížnost podali účastníci řízení, z nichž napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.), byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a stěžovatelé v ní uplatňují přípustný důvod ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Kasační stížnost je tedy přípustná.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem, jehož výklad provedl Nejvyšší správní soud již ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech:

1) Kasační stížnost se dotýká *právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu*.

2) Kasační stížnost se týká *právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně*. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu.

3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit *judikatorní odklon*, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně.

4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno *zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele*.

O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud:
a) Krajský soud ve svém rozhodnutí *nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu* a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu.
b) Krajský soud *v jednotlivém případě hrubě pochybil* při výkladu hmotného či procesního práva.

Po posouzení předložené kasační stížnosti z hlediska výše naznačených kritérií Nejvyšší správní soud konstatuje, že v té části, kde stěžovatelé argumentují kasačními důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. - nesprávné posouzení právní otázky při vyhodnocování jejich azylových důvodů, lze uvést následující: touto otázkou se Nejvyšší správní soud vnitřně jednotně a nerozporně zabýval v řadě svých předchozích rozsudků. Pro příklad lze uvést rozhodnutí Nejvyššího správního soudu sp. zn. 2 Azs 293/2005, sp. zn. 4 Azs 15/2005, nebo sp. zn. 2 Azs 147/2004. Tvrzení žadatele žalobce ad a), že byl ve svém domovské státě pronásledován za protirežimní publikační činnost, není sama důvodem pro udělení azylu podle § 12 písm. a) zákona o azylu, jestliže není doložena důkazy o tom, že žalobce byl za takové uplatňování politických práv pronásledován. V tomto směru soud odkazuje např. na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 2. 2004, č. j. 3 Azs 1/2004 - 68. Námitka, že žalobce ad a) se cítí být pronásledován v zemi původu z důvodu příslušnosti k sociální skupině novinářů žijících na Ukrajině, a proto splňuje podmínky udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, není důvodná, neboť s ohledem na široké názorové spektrum, které zastávají novináři na Ukrajině, nelze u těchto osob o „sociální skupině“

hovořit. V tomto směru soud odkazuje např. na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 5. 2004, č. j. 5 Azs 63/2005 - 60. Obava stěžovatelů z jednání ze strany soukromých osob a z toho pramenící obavy o vlastní život po návratu do země původu, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona o azylu, tím spíše v situaci, kdy politický systém v zemi původu dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, a tyto skutečnosti v řízení o udělení azylu nebyly vyvráceny. V tomto směru soud odkazuje např. na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 3 Azs 22/2004.

Námitka, že krajský soud porušil ustanovení § 36 s. ř. s. je nedůvodná, neboť jak vyplývá z obsahu soudního spisu - protokolu o jednání ze dne 1. 3. 2007 účastníci byli řádně poučeni ve smyslu § 36 odst. 1 s. ř. s., o procesních právech a povinnostech, v rozsahu nezbytném pro to, aby v řízení neutrpěli újmu. Po poučení účastníci (za stěžovatele byl osobně přítomen žalobce ad a/ a soudem ustanovený zástupce pro řízení o žalobě před krajským soudem) shodně uvedli, že poučení porozuměli a námitku podjatosti soudce (po poučení podle § 31 odst. 2 s. ř. s.) nevznášejí. Na návrh zástupce žalobců na doplnění dokazování byly čteny listiny ze Zprávy o dodržování lidských práv za rok 2004 Ministerstva zahraničních věcí USA, dále žalobce ad a) trval na provedení důkazu videokazetou, jež nebyla jako důkaz provedena v předchozím řízení vedeném pod sp. zn. 47 Az 27/2005. Dále byla čtena část Zprávy o dodržování lidských práv za rok 2002, vydané Ministerstvem zahraničních věcí USA ze dne 31. 3. 2003. K námitce týkající se informací o situaci na Ukrajině Nejvyšší správní soud uvádí s odkazem na právní názor vyslovený v rozsudku ze dne 25. 11. 2003, č. j. 5 Azs 20/2003 - 34, že skutková zjištění učiněná v řízení o azylu mají oporu ve správním spisu, pokud i zprávy o situaci v zemi původu žadatele o azyl, které sloužily jako podklad pro rozhodnutí, byly v úplnosti učiněny součástí správního spisu.

Obecnou námitkou, že krajský soud porušil ustanovení § 75 s. ř. s., podle něhož při přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, se Nejvyšší správní soud nemohl zabývat, neboť stěžovatelé neuvádějí, jak konkrétně byli ve svých právech zkráceni.

Také námitka, že správní orgán měl povinnost zahájit nové řízení poté, kdy krajský soud svými dvěma rozsudky č. j. 47 Az 918/2003 - 54 ze dne 26. 1. 2004 a č. j. 47 Az 27/2005 - 89 ze dne 31. 1. 2006 zrušil rozhodnutí žalovaného, není důvodná, neboť Krajský soud v Praze shora citovanými rozsudky rozhodnutí žalovaného zrušil pro vady řízení a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Řízení před správním orgánem bylo zahájeno dne 14. 1. 2002, kdy žalobce ad a) jménem svým a svých nezletilých dětí - žalobkyň ad b) a ad c) podal žádost o udělení azylu (nyní mezinárodní ochrany). Jedná se tedy stále o jedno a totéž řízení, jež bylo ukončeno vydáním rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 9. 2006, č. j. OAM - 425/VL - 16 - P07 - R3 - 2002, proti němuž stěžovatelé podali v zákonné lhůtě žalobu, jež byla zamítnuta rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 1. 3. 2007, č. j. 49 Az 59/2006 - 82, proti němuž byla včas podaná kasační stížnost.

K návrhu stěžovatelů na vydání předběžného opatření Nejvyšší správní soud konstatuje, že podle ustanovení § 38 odst. 3 je návrh nepřípustný, lze-li návrhu na zahájení řízení přiznat odkladný účinek nebo nastává-li tento účinek ze zákona. V souladu s ustanovením § 32 odst. 5 zákona o azylu podání kasační stížnosti proti rozhodnutí krajského soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany podle odstavců 1 a 2 citovaného zákona má odkladný účinek.

K žádosti stěžovatelů o zproštění povinnosti ustanovené advokátky zastupovat stěžovatele v řízení o kasační stížnosti pak nutno uvést, že stěžovatelé neuvádějí konkrétní důvod, jenž by byl řádně odůvodněn. Pouze uvádějí, že návrh na vydání předběžného opatření

ze dne 2. 10. 2007 si museli napsat sami a odeslat soudu, neboť tak nebylo učiněno ustanovenou zástupkyní na jejich žádost. Jak výše uvedeno, odkladný účinek kasační stížnosti v azylových věcech je přiznán ze zákona (§ 32 odst. 5 zákona o azylu) a návrh na předběžné opatření je podle § 38 odst. 3 s. ř. s. nepřípustný.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že posouzení dané právní otázky krajským soudem se naprosto nevymklo z obvyklé a ustálené rozhodovací praxe, když tatáž otázka již byla totožně posouzena a rozhodnuta opakovaně dříve. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí žalovaného je dostatečně srozumitelným a přesvědčivým způsobem odůvodněno, pro stěžovatele z něj zcela jasně vyplývá, z jakých skutečností správní orgán a následně i soud vycházel a jakými právními úvahami se při rozhodování řídil.

Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na námitky podávané v kasační stížnosti a krajský soud se prima facie v napadeném rozsudku neodchyluje od výkladu předmětných ustanovení podaného v citovaných rozhodnutích. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádný jiný z výše vymezených důvodů pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Shledal ji proto ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji. O odkladném účinku Nejvyšší správní soud nerozhodoval - je stanoven přímo ze zákona (§ 32 odst. 5 zákona o azylu).

Výrok o nákladech řízení má odůvodnění v ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. (za použití § 120 s. ř. s.), podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba (v tomto případě kasační stížnost) odmítnuta.

Stěžovatelům byla usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 12. 6. 2007, č. j. 49 Az 59/2006 - 109, pro řízení o kasační stížnosti ustanovena zástupcem advokátka; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud přiznal advokátce Mgr. Janě Lupínkové požadovanou odměnu ve výši 16 020 Kč (za zastupování každého stěžovatele tři úkony právní služby po 2100 Kč spočívající v první poradě s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení podle § 11 odst. 1 písm. b/ vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb /advokátní tarif/, ve znění účinném od 1. 9. 2006, v další poradě s klientem podle § 11 odst. 1 písm. c/ téže vyhlášky, a v písemném podání soudu ve věci doplnění kasační stížnosti podle § 11 odst. 1 písm. d/ téže vyhlášky, sníženo o 20 % podle § 12 odst. 4 téže vyhlášky, a tři režijní paušály po 300 Kč podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky).

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. listopadu 2007

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda senátu